

Hur bisarr och sällsam den än kan verka, så är den här historien faktiskt sann...



En huvudlös historia

Det var i september 1973.

Gamle kungen hade avlidit på Helsingborgs lasarett några dagar tidigare och för en journalist i kändispressen var det bråda tider.

Kollegan Bosse och jag hade dock slutfört vår bevakning på plats. Nu skulle sorgekortegen rulla upp mot Stockholm och det var dags för folket på huvudredaktionen att ta över.

- Nä, nu åker vi ut på Sundet och drar ett par torskar, sa Bosse, sedan vi sett den långa fordonskaravanen svänga ut från Sofiero slott och sakta börjat färden norrut.

- God idé, sa jag, fiskegrejorna ligger redan klara i bilen!

Ett par timmar senare stod vi vid relingen på en av Öresunds turfiskebåtar. Det var en fin höstdag med doft av tång och sälta i luften. Den kraftiga, nordliga strömmen förde snabbt fartyget upp mot Hittarp och de välkända torskhålorna.

För den, som aldrig varit ombord på de här båtarna, kan det kanske vara på plats med en kort beskrivning av hur fisket går till. Nästan undantagslöst används tunga pilkar i vikter mellan 150 och 400 gram – detta för att "tränga genom" den alltid hårda strömmen och nå bottenregionerna. Spöna är oftast rejäla båtspön eller möjligtvis handvindor, som också kan hyras ombord. När sillen går till, förser man dessutom reven med "sillahäcklor" – dvs. ett antal upphängarkrokar, som oftast är klädda med lysmassa eller liknande.

Det finns också en del mer eller mindre oskrivna regler, om hur fisket ska gå till, beroende var längs relingen man står. Och en av de viktigaste reglerna är att man skiljer på båtens "kastsida" och "pilksida". Kastsidan är den sida, som vetter mot strömmen, när båten driftar och pilksidan är följaktligen den sida, som hamnar i "lä" av strömmen. På kastsidan kastar man ut sin pilk mot strömmen, låter den sjunka och vevar sedan upp, innan pilken försvunnit in under båten. På pilksidan däremot släpper man ner pilken intill relingen och matar ut lina efterhand. Allt för att linor och pilkar från de båda sidorna inte ska trassla in sig i varandra.

Den här speciella dagen var vi kanske 20 personer ombord, av vilka de flesta var garvade sundsfiskare, som visste hur man betedde sig. Men där fanns också ett litet gäng nybörjare, som inte hade en aning om det där med kast- och pilksida. Till yttermera visso var de utländska besökare, troligen från något land på andra sidan järnridån, att döma av deras pälsbrämde rockar, tjocka Krimmössor och obegripliga språk.

De här killarna stod på kastsidan och pilkade med handvindor och tunga 400 grams pilkar, som

de hyrt ombord. Deras pilkar fördes hela tiden in under båten av strömmen och fastnade gång på gång i Bosses och mina linor på andra sidan...

Vi försökte på olika sätt förklara för dem, att de skulle komma över på vår sida – det var därifrån de skulle fiska med den utrustning de hade – men inga förklaringar, vare sig verbala eller handgripliga, hjälpte. De bara log glatt och fortsatte fiska.

Stackars Bosse var den som råkade mest illa ut. Hans lina och pilk trasslades gång på gång in i en av utlänningarnas pilk. Och varje gång fick Bosse veva upp, reda ut trasslet och slänga tillbaks utlänningens pilk – allt medan denne fortsatte att fiska, som om ingenting hade hänt...
- Nä, j-lar, väste Bosse. Nu är jag trött på det här. Nu ska dom få en läxa dom aldrig glömmer!
Bosse lät mig hålla hans spö, medan han själv plockade fram den enda torsk vi hittills hade fått – en fin bit på cirka tre kilo. Med sin kniv skar han ett par rejäla snitt runt fiskens huvud och vred loss det, så att magsäck och tarmar hängde kvar.

- Va i helve... ropade jag, men tystades snabbt av Bosses varnande finger.

- Titta nu, sa Bosse och började veva upp sin pilk. Och mycket riktigt – utlänningens pilk satt återigen intrasslad i Bosses lina!

Mycket försiktigt lossade Bosse den främmande pilken. Krokade ordentligt fast torsk huvudet med vidhängande tarmar i den stora trekroken, spände linan och gjorde ett par kraftiga ryck, innan han slängde det hela i sjön!

Resultatet blev ett jubelskrik från andra sidan båten! Vad de sa, förstod vi inte, men att det handlade om "jättehugg" och "nu har du en bamse på kroken" kunde vi liksom räkna ut. Och utlänningen, som fått "hugget", vevade in sin lina för glatta livet, allt medan han hoppade och tjoade av glädje över tyngden, som han kände i änden av reven...
När hans fångst närmade sig ytan, hängde kompisarna halvvägs ut över relingen för att se jättefisker, då den dök upp.

Plötsligt blev det dödstyst.

Killen med "fisker" tittade förundrat på sina kamrater, lutade sig fram över relingen och lyfte in sin makabra fångst...

Scenen som följde var nästan obeskrivlig – och skrattretande bortom förnuft, det kan jag försäkra.

Den stackars fiskaren såg ut som fallen från skyarna. Han tittade ömsom på torsk huvudet, som hade "hugget" så rejält på kroken och ömsom ner i vattnet, som om han undrade var resten fanns...

Och hans kamrater inledde en alltmer högljudd diskussion, där vi av gester och åtbörder förstod att de framförde teorier om allt från hajangrepp till för snabb invevning...

Den förbryllade fångstmannen sa absolut ingenting, han bara stirrade på torsk huvudet. Till slut verkade det dock, som om han hade bestämt sig. Det skulle nog vara så, trots allt. Det här var väl någon konstig fiskart, som fanns i dessa främmande vatten.

Så utlänningen krokade varsamt av torsk huvudet, plockade fram en plastpåse ur fickan och medan ett stolt, men mycket försiktigt, leende spred sig på hans läppar, stoppade han ner sitt byte...